տանի գրեանց, 'ի զբօսանս 'ի պարտէզս և յունկնդրութիւն խրատու վերատեսչին կամ տեսչին, այլ և 'ի հրահանգս բժշկասցութեան 'ի մեծահանդէս տօնս։

41. Մեծաւ խնամով խրատին ուսանողքն գնալ ընդ երիցագոյնս իւրեանց խոնարհութեամբ, ընդ հաւասարս եղբայրութեամբ և ընդ ստորնագոյնս քաղցրութեամբ, և ընդ ամենեսին քաղաքավարութեամբ։

42. Գլխաւորն 'ի պատիժս յանցաւորաց և կանոնազանցից՝ է յանդիմանութիւն վերատեսչին առանձինն կամ հրապարակաւ և ապաշխարանք ինչ ըստ յանցանացն թեթեւութեան կամ ծանրութեան. իսկ վերջին և սաստկագոյն պատիժ արտաքսումն 'ի Դպրոցէն առանց վկայագրոյ։ Գանք և հարուածք խափանեալ են բոլորովին։

43. Ո՛չ ումեք ուսանողաց հրաման է նընջելոյ 'ի ցերեկի, զի հեռի լինիցին 'ի դատարկութենէ և 'ի թուլութենէ, այլ շատանան գիշերային քնով։

44. Գինի և օղի չըմպեն երբէք ուսանողքն, բայց եթէ ումեք առ տկարութեան խորհրդով բժշկի առ ժամանակ մի, իսկ ըծուխ ձգել արգելեալ է խստիւ ամենեցուն։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

Ի մեծի աւուր Յայտնութեան Քրիստոսի, վերլուծութիւն բանին Եսայեայ, յետ որոյ եւ հաւաքմունք աստուածաշունչ բանից Թարգման յաւրինեալ ի խորհուրդ Թագաւորայ որ յերկրի, արագ ցուցմամբ եւ իմաստասիրական սահմանաւ շարադրեալ Վահրամ վարդապետի, յորում աւուր աւծեալ ձեռնադրեցաւ Թագաւորն Հայոց Մեծն Լեւոն

(Շարունակութիւն)

Իսկ եթէ ժպրհիցի հրէայն 'ի մարդս ոմանս լուծանել զգրեալս, ցուցցէ թէ՝ ո՞վ ոք 'ի մարդկանէ բաւական եղև ամենեւին զամենայն Հոգին ընդունել. զի թէպէտ և կատարեցին գործս ինչ առաւել քան զայլ մարդիկ, որպէս Դաւիթ, Եզեկիա, որպէս ապրեցոյց աղաւթիւք զքաղաքն Երուսաղէմ և Զաւրաբաբէլ. սակայն փոքր ինչ և մի ինն իրս, և Աստուծոյ աւգնականութեամբ և զաւրութեամբ։ Եւ այն՝ որ զացանէ կարծէ զաստցեալս, զՔրիստոսէ ընդէ՞ր ոչ յանձն առնուցու զնախանձաւութիւնս, որ թէ զի՞նչ զաւրութիւնս կատարեաց, այն իսկ մարգարէ յայտ առնէ թէ՝ "Իշխանութիւն իւր 'ի վերայ ուսոց իւրոց"։ Եւ ոչ այս միայն, այլ և յաջորդք առաջի եղեալ ընթերցուածոյս, ցուցանէ զաստցելոյս զաւրութիւն և յանդիմանէ զանամաւթսն։ Այն թէ ոչ 'ի կարծ դատեսցի և ոչ ըստ խաւսից յանդիմանեսցէ. ահաւասիկ Աստուածութեան է նշանակ։

Յաղագս հրաշափառ խորհրդոյ բարեբանեալ աւուրս լուսոյ և նորոգութեան Աստուածային յայտնութեանս, յոլովք են

աստուածաբանիցն բանք, և արքայանից հայրն 'ի նոսին աշխատասիրաբար տեսութիւնք. ուստի և մեզ յանձնարանականս սպասաւորութիւն հասնել, բազում էին բանք և դժուարապատումք: Այլ այժմ այսքիկ բաւականք լիցին, զի ս յաճախագոյն այլոց թողլով տեղւոյ և ժամանակի, մանաւանդ բարձրագունիցն յիմաստս քան զմեզ: Իսկ մեք խաւսեսցուք յաղագս այլ իմն խորհրդածութեան, յոր ժամանեալ բարեպաշտաբար միահամուռ ժողովեցաք, որ է այս, զի յաւուրս յայտնութեան անմահ և երկնաւոր Թագաւորին մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եհաս մեզ արքայանի այս ժողովոյ՝ և Աստուածային լուութեան սրբոյ Եկեղեցւոյ զառ 'ի քաջ և բարեպաշտ արմատոց բխեալ գաւազանն և զգոյս բարեպաշտութեան, զպսակաւորս Լևոն եղայլեալ և ընծայել 'ի Թագաւորութիւն՝ տանս Ռուբինեանց ազգիս Հայաստանեայց, որով յայս ժամանեալ մեր, բեր փոքր ինչ յաղագս Թագաւորութեան խաւսեսցուք յԱստուածաշունչ գրոց: Նախ առաջին քննելով, թէ՝ զի՞նչ է Թագաւորութիւն, և ապա թէ՝ ո՞վ է առաջին Թագաւոր. և երրորդ թէ՝ յորմէ՞ հետէ, և կամ զի՞րդ սկսաւ Թագաւորութիւն 'ի մարդիկ. և չորրորդ թէ՝ զի՞նչ են կարգ և իրաւունք Թագաւորի:

ՍԱՀՄԱՆ ԹԱԳԱՒՈՐԻ: Թագաւորութիւն է ըստ ուղիղ բանին՝ 'ի վերայ աշխարհի՝ որ իւր է վիճակեալ, և 'ի նմա բնակելոցն իշխել, արդարացի հարկս և իրաւունս 'ի նոցանէ առնուլ, և զնոսին 'ի հաստատութիւն պահել. արտաքին թշնամեացն՝ քաջութեամբ պատերազմեալ՝ յաղթել, և կամ հաշտութեան հնարիւք զխաղաղութիւն ողջունել. և զամենայն իւրեան հնազանդեալսն առանց իրիք պատճառի յարքենս և յիրաւունս անլուծանելի ունել. բարեգործացն զովութիւնս և պատիւս շնորհել, և չարեացն և որք արտաքոյ աւրինացն արշաւիցեն, տանջանս և պատիժս հատուցանել. ոչ երևիլ 'ի փառաւքն բարձրանալ, այլ սպասաւոր Աստուծոյ Թագաւորութեանն զինքն կարծել, ըստ Սողոմոնի թէ՝ "Լուարուք Թագաւորք, զի սպասաւոր էք Աստուծոյ Թագաւորութեանն": Իսկ զխաւսելով ասասցուք. Թագաւորութիւն է՝ որոյ իշխէ զբազումն և զբաժանեալսն՝ ըստ անձանց և ըստ արուեստից, նաև ըստ բարուց, և թէ զեղ լիցի՝ ըստ կրաւնից բարեպաշտութեամբ, իմաստութեամբ, 'ի խաղաղութիւն և 'ի բարեկարգութիւն նուաճել: Իսկ այս է սահման Թագաւորի: Յետ այսորիկ խնդրելի է, թէ ո՞վ է առաջին Թագաւոր:

(Նարունակելի)

ԱՂԵՐՍ ԱՌ ՏԷՐ

Ամենակարող Տէր իմ եւ Աստուած,
Հայեաց յիս, որ եմ ձեռին քո հաստատած.
Տարրանիւթ գոյիս դու պսակ փառաց,
Յուսով անկեալ հանդերձեալ կենաց.
Առ քեզ ապաստան մնամ միշտ կանխեալ,
Եւ զգոյդ քաղցրից ցանգ բուռն հարեալ.
Տէր իմ յիս գթա եւ ինձ ողորմեա:*)
Բան Հօր ծածկագէտ, ծածուկ յիս ազդեա,
Զի ես մոռացի փոյթ յանձին կալեալ,
Զիմ լռմայանուէր զընծայս ի սեղան
Հանել կամակար վեհից սրբութեան.
Բարեյոյս գտեալ զքանքարս ի արտի
Դրօշմեալ մատամբդ յայս Թերթ քարտենի:

---

*) Այս տողը պէտք է կրկնել իւրաքանչիւր տան վերջումը: